

A magyarországi pannóniai korú *Viviparus* fauna biometriai vizsgálata dunántúli felszíni feltárások együtteseinek példáján

Horváth Janina, IV. évf. földrajz, SzTE TTK

Témavezetők: **Dr. Magyar Imre** MOL Rt.
Cziczser István doktori ösztöndíjas
SzTe TTK Földtani és Őslénytani Tanszék

A hazai pannonkori rétegekben előforduló *Viviparus* fajok sok lelőhelyen, jelentős példányszámban, és nagy formagazdagságban fordulnak elő. A problémát az okozza, hogy az egyes alakokról nehéz egyértelműen eldönteni, hogy mely - korábban leírt – fajhoz tartoznak. Sőt felmerül a kérdés, valóban különálló fajokról van-e szó, vagy csak néhány, esetleg egyetlen változékony fajjal állunk szemben.

A kutatás tömegvizsgálati – biometriai módszerek segítségével a magyarországi pannóniai korú *Viviparus* nemzetségbe sorolt fajok vizsgálatára irányul. A dolgozat a kidolgozott új szemléletű módszerek bemutatását illetve azok próbáját tartalmazza.

Ez az új módszer alátámasztja azt az elképzelést, miszerint egyetlen faj, a *V. sadleri* Partsch létezett, amelynek négy jól elkülöníthető alakköre határozható meg, azaz *V. depressus* Strausz, mint teljesen elkülönülő alak nem létezik, ez lehet a *V. cyrtomaphorus* – *V. kurdensis* közti átmeneti forma.

Az eddigi mérési eredmények alapján megállapítható, hogy négy fő alakkör különíthető el, és ezek az eddig átmeneti alakoknak tartott formacsoportok alkotják:

- 1) *V. sadleri* – *V. cyrtomaphorus* alakkör
- 2) *V. cyrtomaphorus* – *V. kurdensis* alakkör
- 3) *V. kurdensis* – *V. gracilis* alakkör
- 4) Ez az alakkör a további lelőhelyek feldolgozása hiányában, csak min lehetséges, statisztikailag még nem alátámasztott alakkörként van elhelyezve a feltételezett leszármazási helyen: *V. balatonicus* irányába mutató alakkör.